

Bussum-Zuid, een wijk om in te wonen

In Bussum-Zuid zul je geen markante villa's tegenkomen zoals in het Spiegel of het Brediuskwartier. Er staat niet één rijksmonument en ook de gemeentelijk monumenten zijn op de vingers van een hand te tellen. Ooit lag hier, nota bene op Hilversums grondgebied, de Bussumer Eng. Toen Bussum in de vorige eeuw van een boerendorp veranderde in een villadorp annex forensengemeente, was het met die Bussumer Eng gauw bekeken. Je zou denken dat daar uit historisch perspectief weinig eer aan te behalen valt. Maar wie dit nummer van het *Bussums Historisch Tijdschrift* tot zich neemt, zal ontdekken dat dat reuze meevalt.

Allereerst is de ontwikkeling van het gebied aan de hand van opeenvolgende uitbreidingsplannen goed te volgen, beter dan op veel andere plekken in Bussum het geval is. Zo is het bijvoorbeeld interessant te zien hoe het karakter van Bussum-Zuid in die plannen gaandeweg veranderde van een ruim opgezet tuindorp in een tamelijk dichtbebouwde woonwijk. Ook valt te lezen hoe het toch een architectuurhistorisch interessant 'stadsdeel' is geworden. En niet te vergeten: een prettige groene buurt om in te wonen.

Een markant element in Bussum-Zuid is de Kolonel Palmkazerne, waar nu juist een grootscheepse herbestemming gaande is. De Palmkazerne dateert van net voor de Tweede Wereldoorlog, maar het militaire karakter van het gebied gaat veel verder terug. Over de geschiedenis van Buurtschap Crailo is daarom veel te vertellen.

Een ander karakteristiek gebouw is de Verlosserkerk, die momenteel ook al een nieuwe bestemming krijgt – reden temeer om dit

gemeentelijk monument eens aan een nadere verkenning te onderwerpen. Rond de andere kerk, de St.-Jozefkerk, speelde zich een belangrijk deel van het sociale leven van de Westereng en het Laarderwegkwartier af. Onder de bezielende leiding van kapelaan Lefeber ontstond daar Jongens- en Meisjesstad, een vorm van rooms-katholiek jeugdwerk die voor veel babyboomers uit Bussum-Zuid grote betekenis heeft gehad.

Midden op de Bussumer Eng, aan het verlengde van de Sint Janslaan, was gedurende een jaar of dertig een kleine enclave waar de families Bakker, Langelaar en Van Rosmalen een molen en een thee-annex-speeltuin draaiende hielden. Begin jaren vijftig moesten beide het veld ruimen voor de oprukkende woningbouw. De molen verdween spoorloos, de speeltuin verhuisde naar de Randweg, waar hij alsnog verpieterde, maar ook weer uit zijn as herrees in de vorm van Paviljoen Heidezicht.

Ten slotte biedt Bussum-Zuid ruimte aan een opmerkelijk groot aantal voorzieningen voor ouderen. Institutionele bejaardenzorg ontstond pas aan het begin van de vorige eeuw. Bussum was toen al bijna volgebouwd. Alleen in Bussum-Zuid, dat pas in 1902 bij Bussum kwam, was nog plaats – vandaar.

En herinnert u zich onze tentoonstelling over het Bussum van 100 jaar geleden nog? En het fotoalbum met duizenden pasfoto's uit die tijd? Dit jaar wekken we in elk nummer van *Bussums Historisch Tijdschrift* een paar van die schimmen uit het verleden tot leven.

De redactie wenst u veel leesplezier!

De redactie